

شماره هشتم

نشریه (داخلی) معاونت تربیت و آموزش عقیدتی سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سازمان بسیج مستضعفین

رسول خدا(ص) می فرمایند:

هر کس بخشی از کار مسلمانان را بر عهده بگیرد و در کار آن ها مانند کار خود دلسوزی نکند، بوی بهشت را استشمام نمی کند. کنز العمال ج ۶ ص ۲۰

ما جز با کار جهادی و کار انقلابی نخواهیم توانست

این کشور را به سامان برسانیم

امام خامنه ای (مدظله العالی) ۹۶/۳/۱۰

دین و زندگی

مقدمه

مقاله پیش روی، تلخیصی است از مباحث توحید از کتاب " طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن " که طی سلسله درسهایی از مقام معظم رهبری حضرت آیه الله خامنه ای در سال ۱۳۵۳ که در ارائه درست و کامل اندیشه اسلامی منحصر بفرد و فراتر از یک سری مفاهیم ذهنی است که فقط در پی اثبات درستی اصول اعتقادات بوده باشد هست. از انجایی که هدف این درسها، " طرح اسلام به صورت مسلکی اجتماعی و دارای اصولی منسجم و یک آهنگ و ناظر به زندگی جمعی انسانها " یکی از فوری ترین ضرورت های تفکر مذهبی بوده. بر آن شدیم تا از توحیدی سخن به میان آوریم که همواره: آگاهانه، تعهد آور، مسئولیت آور و عمل زا باشد تاچه در بعد فردی و چه در بعد اجتماعی مثمر ثمر باشد و شایان ذکر است که اینگونه توحیدی است که همواره فرماندهان و مدیران ما به آن نیازمند هستند بر این اساس ما توحید را از دو منظر، یکی توحید در جهان بینی اسلام و دیگری توحید در ایدئولوژی اسلام مورد بررسی قرار خواهیم داد.

توحید در جهان بینی اسلام

جهان بینی اسلام یعنی برداشت اسلام از جهان؛ اسلام یک برداشتی از جهان دارد. اسلام معتقد است که همه این مجموعه ای که نامش جهان است از بالا تا پایین، از موجودات ناچیز و حقیر تا موجودات بزرگ و چشم گیر، از پست ترین جاندار تا شریف ترین و پر قدرت ترین موجودات جاندار و دارای عقل یعنی انسان و ماورای این جهان که من و شما نمی بینیم، آفریده و وابسته به یک قدرت عظیم است که اسمش خدا است، اسمش الله است. پس جهان یک حقیقتی است که به خودی خود استقلال ندارد و خودش خودش را بوجود نیاورده است اینها مواد جهان بینی اسلام در زمینه توحید است؛ این بینش، زیر بنا و قاعده ی اساسی تمام طرحها و برنامه ها و افکار عملی و زندگی ساز (ایدئولوژی) در اسلام است آهنگ توحید در صد ها آیه، گوشناز و چشمگیر است.

استفتائات امام خامنه ای (مدظله العالی) - تقلید س ۱۰: آیا تقلید از کسی که در یکی از ابواب فقه مثل نماز و روزه به درجه اجتهاد رسیده، جایز است؟

ج: فتوای مجتهد متجزی که تنها در برخی ابواب فقهی دارای فتوا و نظر اجتهادی است برای خودش حجت است ولی جواز تقلید دیگران برای او محل اشکال است اگر چه جواز آن بعید نیست.

س ۱۱: آیا تقلید از علمای کشورهای دیگر که دسترسی به آنان امکان ندارد، جایز است؟

ج: در تقلید از مجتهد جامع شرایط، شرط نیست که مجتهد اهل کشور مکلف و یا ساکن در محل سکونت او باشد.

س ۱۲: آیا عدالت معتبر در مجتهد و مرجع تقلید با عدالت معتبر در امام جماعت از حیث شدت و ضعف تفاوت دارد؟

ج: با توجه به اهمیت و حساسیت منصب مرجعیت در فتوا، بنا بر احتیاط واجب، شرط است که مجتهد مرجع تقلید علاوه بر عدالت، قدرت تسلط بر نفس سرکش را داشته و حرص به دنیا نداشته باشد.

س ۱۳: اینکه گفته می شود باید از مجتهدی تقلید نمود که عادل باشد، مقصور از عادل چه کسی است؟

ج: عادل کسی است که پرهیزکاری به حدی رسیده باشد که از روی عمد مرتکب گناه نشود.

س ۱۴: آیا اطلاع از اوضاع زمان و مکان از شرایط اجتهاد است؟

ج: ممکن است این شرط در بعضی از مسائل دخیل باشد.

معنی توکل

«توکل»

توکل به معنای اعتماد (لسان العرب ج ۱۵ ص ۳۸۸) است، که اگر با کلمه علی متعدی شود و به شکل فعل در آید به معنای تکیه و اعتماد کردن به دیگری خواهد بود. (مفردات راغب اصفهانی ص ۸۸۲) وقتی گفته می شود: «توکلت علی الله» به معنای این است که به خداوند در هر امری اطمینان و اعتماد می کنم. (المصباح ج ۱ و ۲ ص ۶۷۰ ذیل واژه وکل)

اول: توکل به خداوند:

معنای توکل این است که بنده پروردگار خود را وکیل خود بداند و او را همه کاره و مدبر امور خود بداند، به این معنا از تمسک به اسبابی که از سببیت آنها آگهی دارد- و یکی از آنها خود اوست- که علتی است ناقص، دست برداشته و به سبب حقیقی که تمامی اسباب به او منتهی می گردد تمسک بجوید. البته در این حین از سبب های عادی نیز که آن را خدا اعطا کرده است بهره می برد، اما توجه و تکیه گاه او خدا است. نظر مرحوم علامه طباطبائی (ره) در این زمینه موید همین مطلب است؛

نظر صائب آن است که انسان به آن چه که از اسباب ظاهری بر می خورد و پی می برد، وثوق و اتکاء نکند، بلکه معتقد باشد که هر سببی هر اثر و خاصیتی دارد خداوند به آن افاضه کرده، بنابراین در رسیدن به غرض و هدف خود به پروردگار خود اتکاء کند. (ترجمه المیزان، ج ۹، ص: ۵۶)

در جای دیگر می فرماید: اسباب عادی بخاطر این که در تاثیر خود مستقل نبوده و در ذات خود بی نیاز و بی احتیاج بغیر خود نیستند بناچار می باید کسی که در مقاصد و اغراض زندگیش متوسل به آنها می شود در عین توسلش به آنها، متوکل بر غیر آنها و سببی که فوق آنها است بشود، تا آن سبب، سببیت این اسباب عادی را سبب شود، و در نتیجه سببیت اینها تمام گردد، که اگر چنین توکلی بکند بر طبق روش صحیح و طریق رشد و صواب رفتار کرده، نه اینکه اسباب عادی را که خداوند، نظام وجود را بر اساس آنها بنا نهاده مهمل دانسته هدفهای زندگی خود را بدون طریق طلب کند، که چنین طلبی ضلالت و جهل است. (ترجمه المیزان، ج ۱۱، ص ۲۹۹).

سبک زندگی به رنگ علم

دوری کنید، دوری کنید!

امام صادق علیه السلام می فرمایند: رفقای خود را به دو چیز امتحان کنید؛ اگر این دو خصلت در آنها هست رفیق باشید، اگر نبود از آنها دوری کنید، دوری کنید. حضرت دو مرتبه می فرماید دوری کنید. اول: بین این رفیقت اول وقت مقید به نماز هست یا داره کاسبی میکنه؟ یا مباحثه می کنده؟ دوم: در موقع داری و ننداری خوبی می کنه به دوستان؛ تا می بینه رفیقش می خواد دختر عروس کنه فوری میره یک قالی ماشینی می گیره میاره دم خورش، یا می بینه چکهاش عقب افتاده می گه غصه نخور من می دم حالا بعدها بهم بده. ولی اونی که همین جور نگاه میکنه، میبینه همسایه پول نداره دوسیر گوشت بخره، با این همه ثروت، نمیره یک کیلو گوشت بخره بده (به این آدم فقیر) اینا نه بو دارن نه خاصیت، خوب به چه درد میخورن! نه دنیا دارن نه آخرت. با کسانی که کمک به فقرا نمی کنند رفیق نشید.

پیاده شده از فایل صوتی درس اخلاق آیت الله مجتهدی تهرانی (ره) برداشت از سایت <http://mojtahedi-tehrani.com>

tehrani.com

